

Ἴσως τώρα πὸν χάνομαι, ν' ἀφρίζει μέσ' στὸ χῶμα,
ἔτοιμος γιὰ ν' ἀκοντισθεῖ, γλυκύτερος λαός.

Ἴσως ἢ Ἀνθρώπινη φυλὴ καὶ νὰ μὴν ἦρθε ἀκόμα.
Μπορεῖ νὰ μὴ γεννήθηκεν ἀκόμα κι' ὁ Θεός!...

Ἀθήνα 3—6 Νοεμβρίου 1929

ΜΑΝΩΛΗΣ ΚΑΝΕΛΛΗΣ

ΕΛΕΥΘΕΡΟΙ ΣΤΙΧΟΙ

I

Ὦρα τοῦ δειλινοῦ,
πόσο θλιβερὴ εἶσαι!

Ἡ ψυχὴ μου πῶς τώρα βαραίνει!

Ἀνείπωτες σκέψεις αἰώνων μὲ περιβάλλουν.

Ὅλες οἱ φιλοσοφίες τῶν λαῶν — διαβατάρικα πουλιὰ —
μὲ βασανίζουν.

Κάποιος χτύπησε τὴν πόρτα.

Σὺ εἶσαι, ψυχὴ μου;...

II

Στητός, ὀλόρθος, προσμένη τὴ μπόρα
νὰ λύγιση τὸ κορμί του.

Αὐτός! πὸν τὴν ψυχὴ του δὲ λύγισαν
φουρτουῖνες καὶ σάλιο!

III

Τὸν ἴδιο δρόμο πορεύονται ὅλοι,
μὰ κανένας δὲ γύρισε πίσω...

Κι ὁμως κανένας δὲν βρέθηκε νὰ ρωτήσῃ
τοὺς προηγούμενους ποῦ πηγαίνουν!

IV

Τὴν ἀγάπησε καὶ πέθανε γιὰ τὴν ἀγάπη της!
Μήπως δὲν θὰ πέθαινε κι ἂν δὲν τὴν ἀγαποῦσε;
Κ' ἔπειτα τί σημαίνει μιὰ ἀγάπη καὶ μιὰ ζωὴ
στὴν ἄπειρη ἀγάπη, στὴν αἰώνια ζωὴ;...

V

Χρόνια ἀγωνίζονται οἱ ἀνθρώποι
 νὸ συνθέσουν μιὰ ἁρμονία!
 χρόνια νὰ τὴν παίξουνε στὰ ὄργανα!
 Ἄφταστος μουσικοσυνθέτης ὁ ἀγέρας
 γράφει καὶ παίζει τὶς ἁρμονίες του
 ἀμέσως στὶς ἄρπες τῶν δέντρων!

VI

Τὸ φῶς καὶ τὸ σκότος αἰώνια παλεύουνε,
 σὰν τὴν ἀλήθεια καὶ σὰν τὸ ψέμμα.

Ποιὸ θὰ νικήσῃ;

Κανένα!

Γιατὶ ἂν χαθῆ τὸ ἓνα,
 πάει, χάθηκε ἀμέσως καὶ τᾶλλο!

VII

Ἡ ὠμορφιὰ νικήτρα πάντα,
 ὅσο κιᾶν εἶναι μὲ τὰ γήϊνα δεμένη.
 Τὸ πνεῦμα, ὅσο κιᾶν πετιάῃ μεσοῦρανα,
 εἶναι προορισμένο νὰ πέφτῃ!

VIII

Πάντοτε νοιώθω διπλὸ τὸν ἑαυτό μου,
 ἓναν καλὸ κ' ἓναν κακό.
 Μὰ κάποτε μπερδεύονται οἱ δύο,
 καὶ τότε μοῦ εἶναι ἀδύνατο νὰ ξεδιαλύνω,
 ὅσο κιᾶν προσπαθῆσω, τὸν ἓνα ἀπ' τὸν ἄλλο!

IX

Υὸ Πνεῦμα τ' ὀλέθρου σαρκάζει
 καβαλλικεύοντας τὰ ἔρεια,
 πὸν σκόρπισε τρίγυρα!
 Τ' ἀγαθὸ Πνεῦμα γελᾷ πάντα
 κι' ὅταν δημιουργεῖ,
 κι' ὅταν τοῦ γκρεμίζουν τὸ δημιούργημα!

X

Φοβοῦνται οἱ ἀνθρώποι τὸ θάνατο,
 γιὰ τὸν παίρνουνε γιὰ ὄχτρο.
 Κι ὅμως εἶναι ὁ μόνος εἰλικρινῆς φίλος
 ποὺ δὲν τοὺς γέλασε ποτέ.

XI

Λέγουν πὺς ὁ χρόνος φεύγει σὰν ἀστραπή.
 Τί πλάνη! Ὁ χρόνος μένει ἀσάλευτος!
 Μόνο ἐμεῖς τρέχουμε, σὰ δαιμονισμένοι,
 ἀπὸ τὸ πρῶτο βῆμα μας γιὰ τὸ τελευταῖο!

XII

Τὰρχαῖα μάρμαρα τῶν Ναῶν,
 ποὺ ὑψώνονται σὰν προσκνητάρι,
 δὲ θάλλεγαν τίποτα, ἂν δὲν τὰ ἐμφύχωνε
 κάποια ἀόρατη θεότητα!

XIII

Θαυμάζω τὴν ἀπόφασι τοῦ νέου,
 π' ἀφίνει τίς χαρὲς τῆς ζωῆς
 καὶ πίνει σιὴν ἐρημιὰ ν' ἀσκητέψη!
 Αὐτὸς σὰν ἄνθρωπος, σίγουρα,
 πρέπει ν'ἄνε πολὺ δυνατός,
 μὲ ψυχὴ σὰν ἀτσάλι!

XIV

Σὰ μιὰ σονάτα τοῦ Κρόϋτσερ,
 Υονισμένη ἀπ' τὸ Μπειτόβεν,
 εἶναι γλυκεῖα ἢ φωνὴ της.
 Καὶ τὸ χαμόγελό της τ'ἀγγελικό,
 — ροδοχάραμα ἔαρινῆς ἀγούλας —
 δείχνει τὴν ἀθώα ψυχὴ της.
 Χαρά στον, ποὺ πλάγι της θὰ γείρη,
 — σύντροφός της — τὸ μέλι νὰ τριγύρη,
 σὲ μιὰν ἀπόκρυφῃ ὥρα!
 Χαρά στον — σίτις τρικυμῆς τοῦ βίου
 καὶ σίτις φουρτοῦνες — τῆς ψυχῆς της
 ποῦ θ'ἄχη τὰ πλούσια δῶρα!